

మ్యూజికల్ మ్యూజింగ్స్

- కస్తూరి మురళీకృష్ణ

ముఝ్కో ఇత్నా బతాయే కోయా
 కైసే తుఝు సే దిల్ న లగాయే కోయా
 రబ్బానే తుఝ్కో బనానేమే కర్దీ హై
 హుస్నీ కీ ఖాలీ తిజోరియాన్
 కాజల్ కీ సియాహీ సే లిఖీ హై తూనే
 జానె కిత్నోం కి లవ్ స్టోరియా
 కేసరియా ఇమ్మే హై పియా..
 రంగ్ జాహాన్ జో మై హాథ్ లగావూ
 దిన్దీతే సారా తేరి ఫిక్రోమే
 రైన్ సారీ తేరి ఖైర్ మనావూ
 కేసరియా తెరా ఇమ్మే హై పియా...

'బ్రహ్మాస్త్ర' సినిమాలో ఆర్జిత్ సింగ్ పాడిన ఈ పాట సూపర్ హిట్ పాటలలో ఒకటి. ఒక పాట ప్రజలను విపరీతంగా ఆకర్షించిందంటే, ఆ పాటలో ఏదో అంశం ప్రజల హృదయాలను స్పందింప చేసిందని అర్థం. పాత పాటలను అభిమానించి వింటూ పరవశించేవారు కొత్తపాటలంటే పెదవి విరుస్తారు. కానీ, కొత్త పాటలలో కూడా అత్యంత ఆకర్షణీయమైన పాటలు, చక్కటి గేయ రచన సంవిధానంతో ఉన్నాయి. 'బ్రహ్మాస్త్ర'లో 'అమితాభ్ భట్టాచార్య' రాసిన ఈ పాటలో నాయికను పొగడటంలో గేయ రచయిత గమ్మత్తయిన ఊహలు చేశాడు.

ఆ అమ్మాయి ఎంత అందంగా ఉందంటే, ఆమెను ప్రేమించకుండా ఎలా ఉండాలో ఎవరయినా చెప్పమని వేడుకుంటున్నాడు హీరో. పాట ఆరంభంలో వినిపించే గిటారు స్వరాలు పాటను వినే మూడ్ను స్థిరపరుస్తాయి. అయితే, ఇంతటితో ఆగితే పాటలో మజా వచ్చేది కాదు. ఆ అందమైన అమ్మాయిని తయారు చేయటంలో భగవంతుడు అందం అనే ఖజానాను మొత్తం ఖాళీ చేసేసినట్టున్నాడు అంటున్నాడు నాయకుడు.

'నిన్ను తయారు చేసిన భగవంతుడిని ఎంత పొగడినా సరిపోదు' అనే హీరోలున్నారు.

'నిన్ను పోల్చేందుకు ఎలాంటి ఉపమానాలు వాడాలి! నువ్వు మనిషిలా మారిన సక్షత్రం' అనే హీరోలున్నాయి. రాత్రి నీ కంటి కాటుక నుంచి నలుపు అరుపు తీసుకుంది, గాలులు నీ ఒంటి సువాసననుంచి పరిమళాలు అద్దుకున్నాయి' వంటి వర్ణనలు విన్నాం.

పువ్వులన్ని ఏరి నీ బొమ్మచేసినాడు
రంగులన్ని రంగరించి పూత పూసినాడు
ఆ ఘుమఘుమలు గుమ్మరించి శ్వాస నింపినాడు
నీ పెదవులలో పూదేనియ పొదిగి తీర్చినాడు
ఎంతో రసికుడు దేవుడు.

అంటూ నాయిక అందాన్ని పొగడిన హీరో తెలుసు. 'బ్రహ్మాస్త్ర'లో నాయకుడు ఓ అడుగు ముందుకు వేసి 'దేవుడు నీ అందాన్ని తీర్చిదిద్దటంలో అందం ఖజానా మొత్తం ఖాళీ చేసేశాడంటున్నాడు. గమ్మత్తయిన భావం. ఆధునిక యువతీ యువకులకు ఈ భావనలోని సున్నితత్వం ఎంతమటుకూ అర్థమయిందో తెలియదు కానీ చక్కటి అర్థవంతమయిన సున్నిత భావన ఇది. పాట చిత్రీకరణలో ఈ సున్నితత్వం గోచరించదు. రణబీర్ కపూర్ కళ్లలో ప్రేమ భావన కనిపిస్తున్నా, నాయికలో ఆ అందం, సున్నితత్వం లేకపోవటం, ఈ వాక్యం పలికినప్పుడు క్లోజప్ కాకుండా లాంగ్ షాట్ లో సముద్రాన్ని పడవను చూపటంతో 'భావం' ప్రభావం తగ్గుతుంది. పాటను అర్థం చేసుకుని, అనుభవించి కాక రొటీన్ గా చిత్రీకరించారనిపిస్తుంది.

కళ్లకాటుక నలుపుతో ఎంతో మంది ప్రేమగాధలను ఆమె రచించిందని అనటం కూడా గమ్మత్తుగా అనిపిస్తుంది. ఆమె కళ్లు చూసి ఎందరో ప్రేమించేశారని, అంత అందంగా ఆమె కళ్లున్నాయని అర్థం. ఇక్కడ 'కేసరియా బాల్ మా' అన్న ప్రయోగం ఉంది. 'కేసరి' అంటే కాషాయ వర్ణం. ప్రియుడిని 'కేసరియా' అనటంలో ప్రియుడిని దైవం స్థాయికి ఎదిగించటం ఉంది. ఇక్కడ నాయకుడు తన ప్రేమను కాషాయంతో పోలుస్తున్నాడు. అంత పవిత్రం అన్నమాట అతని ప్రేమ. ఆమెను ప్రేమించటం ద్వారా అతనూ పవిత్రుడయిపోయాడు. అందుకే 'రంగ్ జాపూ మై హాథ్ లాగాపూన్' అంటున్నాడు. ఆమెపై ప్రేమ పవిత్రం, ఆ ప్రేమను అనుభవించటంతో తానూ పవిత్రుడయ్యాడు. 'తాకటంతో తాను రంగు పూసుకున్న వాడయ్యాడు' అన్నది సామాన్యార్థం. అతని రోజంతా ఆమె ఆలోచనల్లో గడుస్తోంది, రాత్రిళ్లు ఆమెకోసం నిరీక్షణలో గడుస్తోంది. పాట బాణీ, పాడిన విధానం యువతను ఆకర్షిస్తోంది. కానీ, పాటలో ప్రదర్శితమయిన సున్నితమైన భావనలను ఎవరూ అంతగా పట్టించుకోవటం లేదు. ఇదీ విషాదం. పాటల బాణీ, వాయిద్యాల నడక, గాయనీ గాయకులు, హీరో యీరోయిన్లపై ఉన్న దృష్టి పాటలో పదాలపై ఉండటంలేదు. ఇది ఈ సంవత్సరం సూపర్ హిట్ అయిన మరో పాట 'శ్రీవల్లీ' పాటలో పదాలు చూస్తే తెలుస్తుంది. తెలుగు పాటకు దాదాపుగా అనువాదంలాంటిది హిందీ పాట.

నిను చూస్తూ ఉంటే కన్నులు రెండూ తిప్పేస్తావే
 నీ చూపులు పైనే రెప్పలు వేసి కప్పేస్తావే
 కనిపించని దేవుణ్ణి కన్నార్పక చూస్తావే
 కన్నుల ఎదుటే నేనుంటే కాదంటున్నావే
 చూపే బంగారమాయెనే శ్రీవల్లి
 మాటే మాణిక్యమాయెనే.

'పలుకే బంగారమాయెనే'ని 'చూపే బంగారమాయెనే'గా మలచి దేవుడిని కన్నార్పకుండా చూస్తావు, నన్ను చూడనే చూడవని నాయకుడు చమత్కారంగా అడుగుతూ ఆమె తనవైపు చూడటం, మాట్లాడటం కోసం తపించటాన్ని చక్కగా వర్ణించాడు. ఇదే భావం హిందీలో దాదాపుగా ఇలాగే తర్జుమా చేశారు.

నజ్రే మిల్లే హి నజ్రోంసె నజ్రోంకా చురాయే
 కైసీ యే హయా తేరి జోతు పలోంకో ర్ఘూకాయే
 రబ్ జో పోషీదా హై ఉస్కో నిహారే తూ
 ఖర్ జో గర్వీదా హై ఉస్కో తాలే తూ
 తేరీ ఝలక్ అషర్ఫీ శ్రీవల్లి నైనా మదక్ బర్ఫీ
 తేరీ ఝలక్ శ్రీవల్లి బాతే కరే జో హర్ఫీ

కళ్లు కళ్లు కలవగానే కళ్లు తిప్పేసుకుంటావు. సిగ్గుతో కళ్లు దించుకుంటావు. కనబడని దేవుడిని కన్నార్పకుండా చూస్తావు. నిన్ను ఆరాధించేవాడిని చూడ నిరాకరిస్తావు. నువ్వు నావైపు చూడటమే బంగారు నాణెంలాంటిది (విలువ, అపురూపం). నీ కళ్లు తీపి పదార్థం లాంటివి. నీ మాటలు అత్యంత తీయనైనవి. 'పలుకే బంగారమాయెనే' అన్నది తెలుగు వారికి బాగా అర్థమౌతుంది. హిందీ వారికి ఈ భావం అంతగా అర్థంకాదు కాబట్టి బంగారాన్ని 'అషర్ఫీ' బంగారు నాణెంగా మార్చాడు. మాటలో మాణిక్యాన్ని 'మదక్ బర్ఫీ' తీపి పదార్థంగా మార్చాడు. 'హర్ఫీ' అంటే రెండు విభిన్నార్థాలు వస్తాయి. ఒకటి 'మాటనే సాహిత్యం' అన్న అర్థం వస్తుంది. అరబిక్ భాషలో 'హర్ఫీ' అంటే 'అక్షరాలు తెలిసిన ఆమె' లేక 'సాహిత్యం' అన్న అర్థాలు వస్తాయి. మరో అర్థం ప్రకారం 'జిత్తులమారి'. ఆమె మాటలు జిత్తులమారిలాంటివి అనటం బాగుండదు కాబట్టి, ఆమె 'పలుకే సాహిత్యం' 'తేనెలొలికే సాహిత్యం' అన్న అర్థం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అయితే తెలుగులో,

నీ స్నేహితురాళ్లు ఓ మోస్తరుగుంటారు
 అందుకేనేమో నువ్వందంగుంటావు

పద్దెనిమిదేళ్ళు వచ్చాయా చాలు

నువ్వే ముద్దుగ ఉంటావు

ఎర్ర చందనం చీరకడితే

రాయికూడా రాకుమారే

అనటం నప్పదు. అంటే, నాయిక అందంగా ఉండదు. ఆమెచుట్టూ ఉన్న వాళ్లు మామూలుగా ఉంటారు కాబట్టి, ఈమె అందంగా కనిపిస్తోందని, యవ్వనంలో ఉంది కాబట్టి, ఎర్రచందనం చీరకట్టింది కాబట్టి అందంగా ఉంది, లేకపోతే, మామూలు అందం ఆమెది అన్న అర్థం వస్తుంది. ఆమె 'చూపే బంగారం, మాటే మాణిక్యం' అనుకున్న వాడు భావించాల్సిన భావం కాదిది. అనౌచిత్యం ఇది. కానీ పాట హిట్ అయింది కాబట్టి ఎవ్వరూ పట్టించుకోవటం వేరు. 'వృక్షాలు లేని చోట ఆముదం వృక్షం గొప్ప' అన్నట్టు 'ఎవరూ అందగత్తెలు కాదు కాబట్టి ఉన్న వాళ్లలో నువ్వే అందగత్తెవి' అన్నట్టుంది భావం. హిందీలో కూడా ఇలాగే అనువదించారు.

తేరీ సహేలియా సాదా మామూలీ

ఉస్కే ముకాబ్లే ధోడీ తూ భ లీ

'జై సే హీ సోల్యా ఛడ్ జాయే సావన్

తూ క్యా హర్ లడ్కీ దిఖా పూలోంకి కలి

తెలుగులో కన్నా హిందీలో అనౌచిత్యం మరింత స్పష్టంగా తెలుస్తుంది నీ స్నేహితురాళ్లు సాదాగా, మాములుగా ఉంటారు. వాళ్లతో పోలిస్తే నువ్వు కాస్త బాగుంటావు. పదహారేళ్లు వస్తే, నువ్వే కాదు ప్రతి అమ్మాయి పూవులా, మొగ్గలా కనిపిస్తుంది. రామ! రామ! నాయికకు ఏమాత్రం ఆత్మాభిమానం ఉన్నా, 'పోరా వెధవా' అని తిట్టిపోతుంది. ఏ మాత్రం అందంగా లేని 'అర్చన'ను నవీన్ నిశ్చల్ కిషోర్ కుమార్ గొంతులో

యూన్ తో హసీనోంకి మాహెజభీనోంకి

హోతే హై రోజ్ నజారే

పర్ ఉఉన్ హే దేఖ్ కే, జబ్ తుమే దేఖా

తుం లగె ఖెర్ భి ప్యారే

అన్నాడు. రోజూ ఎంతోమంది అందగత్తెలను చూస్తుంటాను. కానీ వాళ్లని చూసి నిన్ను చూస్తే నువ్వు మరింత అందంగా, మరింత ప్రియంగా అనిపిస్తున్నావు' అంటాడు. ఎంతటి అమ్మాయిని అయినా 'పొగడ్డ ' అస్త్రంతో కట్టేయవచ్చు. కానీ ఇప్పటి సినిమాలో 'మామూలు అమ్మాయిలతో పోలిస్తే నువ్వే అందంగా ఉన్నావు' అన్నా నాయికలు నాయకుడిని ప్రేమించేస్తున్నారు. పొగడ్డ అర్థం మారిపోయింది. కొత్త పాటల భావాలు ఇలా అప్పుడప్పుడు పంటి క్రింద

రాళ్లలా అనొచిత్య భావనలతో ఉంటాయి. తెలుగు పాటతో పోలిస్తే, హిందీ పాట చక్కగా అనిపిస్తుంది. ఇందుకు కారణం గాయకుడు జావేద్ అలీ. తెలుగులో లేని గమకాలను, దీర్ఘాలను, మీండ్ లను హిందీ పాటలో జోడించి, పాట బాణీ స్థాయిని పెంచాడు జావేద్ అలీ. పైగా అతని స్వరం ఎంతో శక్తివంతమయినది కావటంతో హై పిచ్ లో మరింత ఆకర్షణీయంగా అనిపిస్తుంది.

వరుణ్ గ్రోవర్ దం లగాకే ఐసా' సినిమా కోసం రాసిన పాటలో ఇలాంటి అనొచిత్యం భావాలు కలుగవు. అద్భుతమైన కవితలా అనిపిస్తుంది పాట.

యే మోహమోహ కే ధాగే
 తేరి ఉంగ్లి యోంసె జో ఉల్లే
 కోయి తోష్ తోష్ న లాగే
 కిస్ త ర్హా గిరహ యే సుల్లే
 హై రోమ్ రోమ్ ఇక్తారా
 జో బాదలోం మే సే గుజ్రా...

'మోహ మోహ కే ధాగే' అన్న ఆలోచన అద్భుతంగా అనిపిస్తుంది. మోహపు దారాలు అతని వ్రేళ్లల్లో చిక్కుబడ్డాయట. వాటిని ఎలా విడిపించుకోవాలో చిక్కు తీయాలో ఆమెకు ఏమీ తెలియటం లేదట. ఆమె శరీరంలోని అణువణువూ మేఘాలలో తేలే ఇక్తారా వాయిద్యంలా అయిందట. అద్భుతం! సున్నితమైన శృంగార భావనను అత్యంత సున్నితంగా ప్రకటించాడు కవి. ఔచితీవంతమైన ఊహతో అర్థవంతంగా శృంగార భావనను అత్యంత సున్నితంగా ప్రకటించాడు కవి. ఔచితీవంతమైన ఊహతో అర్థవంతంగా శృంగార భావనను, అత్యంత సంస్కారవంతంగా ప్రదర్శించాడు.

'బాద్షాహో ' సినిమాలో మనోజ్ ముంతషిర్ 'సుస్రత్ ఫతే అలీఖాన్' కవ్వాలీని అతి సుందరమైన గజల్ లా మలచాడు.

ఐసె లహరాకె తూ రూబరూ ఆగయా
 ధడ్కనే బే తహాషా తడప్ నే లగీ
 తీర్ ఐసా లగా, దర్ద్ ఐసా జగా
 చోట్ దిల్ పే వొ ఖాయీ మజా ఆగయా
 మెరె రమ్మే కమర్ తూనే పహాలీ నజర్
 జబ్ నజర్ సె మిలాయీ మజా ఆగయా!

నువ్వు నా ఎదురుగా కనపడగానే గుండె అదుపు తప్పి కొట్టుకోవటం ఆరంభించింది. నీ కళ్లనుంచి వెలువడిన బాణం ఎంత లోతైన గాయం చేసి బాధ కలిగించిందంటే, బాధలోనే ఆనందం కలిగింది. నిన్ను చూసి చంద్రుడు సైతం అనూయపడతాడు. నీ కళ్లలో నా కళ్లు కలసిన క్షణం అద్భుతమైన ఆనందం కలిగింది. అతి చక్కని భావాన్ని అతి సుందరంగా వ్యక్తపరచాడు కవి. ఇది కొత్త భావం కాదు. పాత కాలంలోని పలు పాటలలో ఇలాంటి భావాలున్నాయి. కానీ భావాన్ని చెప్పిన విధానం కొత్తగా ఉంది. పాట బాణీ పాడిన విధానాలు పాటను మరింత ఆకర్షణీయం చేస్తాయి.

కొత్త తరంలో కూడా తరచి చూస్తే ఎన్నో అందమైన భావాలు పొదుగుకున్న పాటలు కనిపిస్తాయి. కానీ పాటలలో మాధుర్యం కన్నా లయపై, బీట్స్ పై, వాయిద్యాల హోరుపై, ధ్యాస పెట్టటంతో పాటలలో పదాలపై ధ్యాస లేకుండా పోతోంది. అన్ని పాటలూ ఒకేరకంగా అనిపిస్తున్నాయి. పైగా నటీనటులకు, గాయకులకు నడుమ వున్న సబంధం తెగిపోవటంతో, గతంలో లాగా పాట విని నటుడిని ఊహించుకునే వీలు లేకుండా వుంది.

ఈ పాటలు ఆకర్షణీయంగా ఉన్నా కొన్ని మార్ల కన్నా ఎక్కువ వినాలనిపించదు. బహుశా, మందార మకరంద మాధుర్యానికి అలవాటు పడటం వల్లనేమో ఆధునిక తరం అందించే గ్లోబలైజ్డ్ సింథెటిక్ మకరందాన్ని మెచ్చలేక పోతున్నట్టనిపిస్తుంది. కానీ ఇప్పుడు వస్తున్న పాటలకు భిన్నంగా అత్యంత సున్నితమైన భావాలతో 'రాజీ' సినిమాలో 'దిల్బర్' పాట ధ్వనిస్తుంది. నవతరం పాటలలో ఎన్నిమార్లు విన్నా తనివి తీరని పాటలలో అగ్రస్థానం వహిస్తుంది. హర్షదీప్కార్ , విభాషరవ్, శంకర్ మహదేవన్ పాడిన ఈ 'గుల్జార్' రాసిన పాట. బాణీ, పదాలు, భావం, గాన సంవిధానం అత్యంత రమణీయంగా ఉండి అలరిస్తాయి. ఆనందం కలిగించే బాధతో కంట నీరు తెప్పిస్తుంది ఈ పాట

ఉంగ్లీ పకడ్ కె తూనే

చల్నా సిఖాయాథా నా

దహలీజ్ ఊంఛీ హై యే పార్ కరాదే

బాబా మై తేరి మలికా

టుక్నా హు తేరె దిల్ కా

ఇక్ బార్ ఫిర్ సే దహలీజ్ పార్ కరాదే

ముడ్కే న దేఖో దిల్బరో దిల్బరో

పిల్లలను చిన్నప్పుడు వేలు పట్టుకుని నడిపిస్తారు. దారిలో అడ్డమేదైనా వచ్చినప్పుడు దాటిస్తారు. నడక నేర్పే సమయంలో గడప దాటటం అత్యంత ప్రాధాన్యం వహిస్తుంది. గడప దాటితే బయట ఉన్నది వేరే ప్రపంచం. ఇంట్లో ఉన్న భద్రత, రక్షణలుండవు. ఇంట్లోలాగా, రాకుమారి కాదు బయట. అనేకులలో ఒక వ్యక్తి, తన ప్రత్యేకత నిరూపించుకునేంత వరకూ. జన సంద్రంలో ఓ అనామక నీటి చుక్క. గడప ఒక ప్రపంచానికీ, మరో ప్రపంచానికీ నడుమ ఉన్న సరిహద్దు.

'చిన్నప్పుడు వేలు పట్టుకుని నడక నేర్పించావు. ఎత్తుగా ఉన్న గడప అడ్డుగా ఉన్నప్పుడు గడప దాటించావు. నాన్నా, నేను నీ తోటలో పూచిన పూవును. రాణిని. నీ హృదయపు తునకను. ఇప్పుడూ మరోసారి గడప దాటించు' అంటోంది నాయిక పెళ్ళి చేసుకుని అత్తగారింటికి వెళ్ళూ.

ఇక్కడ 'గడప' ప్రతీక. పెళ్ళి ఏ ఆడపిల్లకయినా నూతన జన్మలాంటిది. ఇంతవరకూ గడపకు ఈవల ఉంది. ఇప్పుడు గడపకు ఆవలికి వెళ్తోంది. ఈ సినిమాలో నాయిక కాశ్మీరు నుంచి పాకిస్తాన్ కు వెళ్తుంది పెళ్ళిచేసుకుని. ఆమె గూఢచారి. అది తిరిగి రాలేని ప్రయాణం. వెనక్కి తిరిగి చూడలేని ప్రయాణం. అందుకే వెనక్కి తిరిగి చూడవద్దంటోంది. చాలా అత్యద్భుతమైన పాట ఇది. పాశ్చాత్య వాయిద్యాల మోత, ఎలక్ట్రిక్ గిటార్ల రోల్, డిస్కోడ్రమ్స్ బీట్లు, లేకపోతే, పంజాబీ పదాలతో కూడిన బాణీలు అధికంగా వస్తూ ప్రతిపాట మరో పాటలా వినిపిస్తున్న కాలంలో ఈ పాట శీతల పవనంలా హాయినిస్తుంది. పదాలు ఎంతో సున్నితమైన భావనలతో మనసును ఆర్ద్రతా మయం చేస్తాయి. తరచి చూస్తే ఆధునిక కాలంలో కూడా చక్కటి పాటలు వస్తున్నాయి. గేయ రచయితలు అందమైన భావాలు పాటలలో పొదుగుతున్నారు. సంగీత దర్శకులు అతి చక్కటి బాణీలు కూర్చుతున్నారు. గాయనీ గాయకులు అందంగా పాడుతున్నారు. కానీ అధికశాతం వెర్రి నృత్యాలు, అరుపులు, కేకల పాటల హోరు నడుమ ఇలాంటి పాటలను వెతికి పట్టుకుంటే, మన కళాకారుల సృజనాత్మక స్రవంతి పూర్తిగా బురద మయం కాలేదన్న నమ్మకం కలుగుతుంది.

కౌముది పాఠకులందరికీ నూతన ఆంగ్ల సంవత్సర శుభాకాంక్షలు.

(మరిన్ని మధురమైన పాటలతో వచ్చే నెల.)

[Click here to share your comments](#)